

Què fer a Bàscara

1 - Can Vidalic

Es tracta d'un antic hostel, documentat des de l'any 1473. Amb una façana antiga que dona a la plaça i una altra de més moderna que aboca extramurs. La façana gòtica mostra un portal adovellat, ara convertit en finestra, i dues finestres coronelles triforades. A l'interior es poden veure els elements de la façana antiga que donava extramurs, també gòtica, ara invisible des de fora perquè s'hi va afegir un cos modern. La casa degué ser remodelada al segle XVI (hi ha una llinda a l'interior amb la data de 1589), quan encara funcionava com a hostel. Actualment és un restaurant. (Pl. Major, 1 - Pl. del Pessebre, 2)

2 - Ajuntament

L'Ajuntament ocupa un antic hostel conegut com Cal Ferrer o Cal Viader. Una part de l'edifici era al segle XIV l'hospital de la vila. L'hostal és esmentat en un document de l'any 1473. Al 1512 era propietat de Miquel Ferrer, que hi tenia instal·lada una botiga. Al segle XVIII pertanyia encara als Ferrer, notaris apostòlics de la vila. L'edifici va ser rehabilitat als anys noranta del segle XX per allotjar l'Ajuntament. Al seu interior hi veiem les grans arcades de l'antic casal. (Plaça Major, 2)

3 - Casa del carrer Major, 17

Edifici entre mitgeres de planta rectangular, amb la coberta de teula de dues vessants i distribuït en planta baixa, dos pisos i golfes. Totes les obertures de l'edifici són rectangulars excepte les tres finestres obertes d'arc de mig punt de les golfes, bastides amb maons. La façana principal presenta el portal d'accés a l'interior situat a la banda sud del parament. Presenta els brancals bastits amb carreus de pedra ben escairats i la llinda monolítica plana reformada, gravada amb la inscripció "Z7 7D 2(·) 1684". Al costat, una finestra actualment empetitida bastida amb carreus, llinda plana i ampit motllurat, i una petita porta rectangular de maons, probablement oberta posteriorment. (Carrer Major, 17)

4 - Can Malloles

Aquesta casa va pertànyer a Francesc Oliveras i Carbonell, marquès de la Quadra, fill de Pontons. És un edifici en cantonada, format per tres cossos adossats. A la façana que dona a la plaça hi veiem dos portals adovellats, de punt rodó, i un altre d'arc rebaixat. La cantonera i el finestral central estan emmarcats amb carreus de pedra. Al finestral hi destaquen els carreus més alts dels brancals, esculpits amb relleus de temàtica vegetal. (Plaça Major, 5)

5 - Cal Notari

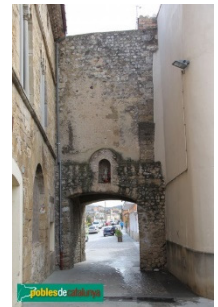
Edifici entre mitgeres de planta rectangular, format per quatre cossos adossats, amb la coberta de teula de dues vessants i distribuït en planta baixa i pis. L'edifici principal consta de dues crugies i presenta un portal d'accés rectangular, amb els brancals bastits amb carreus ben desbastats i la llinda plana gravada: "IHS HONORAT LLORENS 1630". Al pis hi ha dues finestres rectangulars, emmarcades amb pedra i amb els ampits motllurats. Dels cossos laterals que completen el conjunt cal destacar dos portals més d'arc rebaixat, un d'ells adovellat i l'altre bastit amb maons. (C. del Mar, 3)

Què fer a Bàscara

6 - Muralles de Bàscara, mirador i rentador

Comptant les muralles del castell, el nucli antic de Bàscara va arribar a tenir tres recintes emmurallats, el més antic esmentat l'any 1241. Es conserva el portal de la plaça Major, conegut com el portal de Girona, d'arc rebaixat, situat a la base d'una torre quadrangular. Avançat el segle XIV, en créixer la població, es va construir el segon recinte. Els murs actuals ressegueixen les fortificacions antigues, de les quals en resta de l'original només els fonaments i la part baixa del parament, la resta correspon a successives reconstruccions entre els segles XVIII i XIX, època en la qual el poble va patir nombrosos episodis bèl·lics. Davant de l'església trobem un mirador sobre la resclosa del Fluvià, mes avall un rentador i varies fonts. (Al voltant del nucli històric de la vila, sector nord)

7 - Església de Sant Iscle i Santa Victòria

Documentada des de l'any 1020, és una església romànica en el seu origen però molt modificada en època barroca, quan es va sobrealçar, es va cobrir amb una volta d'arestes i es van obrir capelles laterals i un absis poligonal. L'aparell romànic és visible al frontis i als murs laterals. L'any 1982, en eliminar el vell cementiri, es va descobrir una porta lateral romànica, de mig punt, amb guardapols. La llinda, els muntants i el sòcol estan ornamentats amb relleus esculpits, molt senzills, amb animals, motius vegetals i escuts heràldics, d'estructura romànica però força tardana, probablement del segle XIV. (Plaça de l'Església, 5)

8 - Antic palau episcopal (Can Vila)

Al costat de l'Església hi ha l'antic palau dels bisbes de Girona, senyors de la vila, els quals de tant en tant hi feien estada. És d'origen medieval i sabem que havia estat fortificat, a vegades fins i tot se l'anomenava castell. Degué quedar molt malmès amb els terratrèmols de 1427-28 i al segle XVII va ser reconstruït de nou. En aquella època el casal havia passat a mans de la família Vila. A una de les llindes hi podem llegir el nom de Miquel Vila i la data de 1617. Posteriorment els Vila varen emparentar amb els Castelló, notaris del poble. L'any 1702, el rei Felip V hi va sojornar.

L'edifici té façana a la plaça de l'Església, on hi destaquen tres grans arcades a mode de porxos. Té més interès la façana que dona a la Travessera de l'Església, on es conserven intactes els elements del segle XVII, el portal adovellat i diverses finestres emmarcades amb pedra, entre les quals hi destaquen les dues que fan cantonada. Al segle XVIII la façana es va recobrir d'un estucat que imitava carreus de pedra, encara ben visible. (Travessera de l'Església / Plaça de l'Església)

9 - Casa al carrer Major, 12

Edifici cantoner de planta rectangular, amb la coberta plana i distribuït en planta baixa i dos pisos. Presenta les obertures rectangulars, amb emmarcament arrebossat i guardapols superior, decorat amb un motiu ornamental central. A la façana principal destaca el portal d'accés, d'arc rebaixat adovellat i motllurat amb la clau destacada amb les inicials MS. La porta presenta una reixa de ferro datada amb l'any 1895, a la part superior. Als costats hi ha dues finestres balconeres amb una petita barana de ferro. Al pis hi ha un balcó central amb barana de ferro i, a banda i banda, dues estretes finestres unides pel guardapols. A la segona planta hi ha tres finestres, també amb barana de ferro decorada. La façana lateral presenta menys obertures, i més simples, que la principal.

Què fer a Bàscara

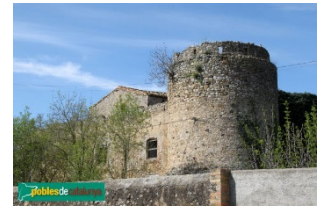
10 - Cal Gat

Edifici cantoner de planta rectangular, format per tres cossos adossats. La casa, situada al centre de la construcció, presenta la coberta d'un vessant de teula i està distribuïda en planta baixa i dos pisos. A la planta baixa hi ha un portal d'arc de mig punt adovellat i al costat una altra porta rectangular, amb voladís superior. La resta d'obertures de l'edifici són rectangulars. La façana està rematada amb un ràfec de rajola decorada. (Pl. de l'Església, 1)

11 - Castell de Bàscara

D'origen medieval, el castell de Bàscara, possessió dels bisbes de Girona, ha arribat als nostres dies molt transformat. Les seves estructures pertanyen als segles XIV al XIX. Constituïa un recinte fortificat que tenia al seu interior diversos habitatges. La part més antiga podrien ser els llenços de muralla del sector nord-oest i de llevant, bastits amb còdols i morter. Hi destaca especialment la torre de planta rodona, atalussada, que es va fer servir de presó. Al segle XVIII se sap que en tenia tres, de torres, però al segle XIX va ser volat per les tropes franceses i bona part del castell va ser convertit en runes. Actualment és de propietat privada i no es pot visitar. (Carrer de Sant Sebastià / Plaça de l'Església)

12 - Can Sala

Edifici entre mitgeres de dos cossos adossats formant una planta en forma de L, i amb una petita zona de pati a la part de migdia. El cos principal presenta la façana orientada al carrer Gispert, amb la coberta de teula d'un sol vessant i distribuït en planta baixa i dos pisos. El parament està força degradat i presenta diverses obertures reformades. A la planta baixa destaca el gran portal d'arc de mig punt adovellat, amb els brancals bastits amb grans carreus desbastats, parcialment tapiat. A l'extrem de ponent, un altre portal tapiat d'arc rebaixat adovellat. A llevant, una finestra rectangular reformada, bastida amb carreus de pedra i reixa de ferro forjat.

Fou la casa pairal de la família Sala, després usada com a sagristia. Després de la Guerra Civil, la casa és reconvertida en caserna de la Guàrdia Civil. (C. Gispert, 11)

13 - Antic pou

Torre de planta hexagonal, de dos pisos separats per una cornisa i coberta amb cúpula, obrada tota ella amb maó vist. Està ornamentada amb pilastres del mateix material i cada cara té unes finestres circulars de ventilació. (Plaça Catalunya)

14 - Escoles municipals

Actualment es diu CEIP Joan Reglà, en honor a l'historiador Joan Reglà i Campistol (Bàscara, 1917 - Sant Cugat del Vallès, 1973). És un edifici de començament del segle XX rehabilitat modernament. (Av. Alt Empordà, 26)

Què fer a Bàscara

15 - Can Gustà

La família Gustà era una de les famílies pageses més notables de Bàscara. La casa actual, situada a la mateixa carretera, deu tenir un origen antic però l'edifici que ara podem veure, amb la seva torratxa i les galeries d'arcades a la façana de migdia, es deu a una reconstrucció emesa per Jaume Gustà l'any 1891, tal com consta inscrit a la porta d'entrada. (Carrer Girona, 24 (N-II))

16 - Nucli de Calabuig

El poble de Calabuig, situat a la riba dreta del Fluvià, està format per un grapat de masies esparses i un petit nucli compacte al voltant de l'església-castell de Sant Feliu. Està documentat des de 893 (*villa Calapodii*) i pertanyia al comtat d'Empúries, mentre que la veïna vila de Bàscara, avui cap del municipi, formava part del comtat de Besalú. havia format un petit clos emmurallat i encara es conserva un dels portals del recinte. Hi ha diverses cases amb elements antics, dels segles XVII i XVIII, algunes d'elles restaurades i convertides en segones residències. (Ctra. de Bàscara a Vilaür)

16 - Església de Sant Feliu de Calabuig

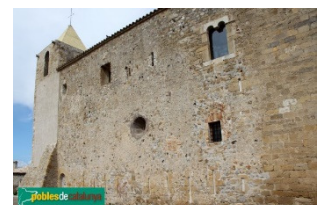
L'antiga església parroquial de Calabuig estava situada a un altre indret, entre el mas Rafel i la carretera de Vilaür. Enrunada amb els terratrèmols de 1427-28, es va decidir aprofitar com a parroquial la capella del castell. Durant els segles XVI i XVII es va anar refent i ampliant el temple, sobre les restes del castell. És un edifici de planta rectangular, de dos cossos, cobert amb volta apuntada. Als costats de l'altar principal hi ha dos arcs de mig punt adovellats, bastits a la segona meitat del segle XVI. El del nord presenta, a la dovella central, l'escut de la família Senesterra.

17 - Castell de Calabuig

Es troba integrat en l'actual edifici de l'església de Sant Feliu. La part corresponent al castell està localitzada a la part de migdia, on encara hi podem veure les espitlleres, un portal adovellat, ara tapiat, i les restes d'una finestra geminada.

Els Calabuig, senyors del lloc i del castell, estan documentats des de l'any 1019. L'any 1249 el castell va passar, per matrimoni, als Rocabertí. La rebel·lió d'aquests contra el rei Jaume II va suposar la destrucció del castell l'any 1275. Va ser reconstruït poc després i es va mantenir sota el domini dels Rocabertí fins al segle XVI. Aleshores va passar a mans dels Palol d'Onyar i després als Senesterra.

18 - Casa i Portal de Calabuig

Es tracta d'un conjunt format per dos portals situats als baixos d'un edifici de planta rectangular, amb jardí. Presenta la coberta de teula de dues vessants i està distribuït en planta baixa i pis. Els portals estan oberts als baixos de la façana de llevant de l'actual edifici, la qual es correspon amb el traçat de la muralla oriental de l'antiga cellera medieval de Calabuig, nascuda al costat del castell. El portal situat a l'extrem de migdia dóna pas al carrer Major, mitjançant quatre graons refets que salven el desnivell existent entre la part exterior i interior del nucli. El portal de l'extrem de tramuntana dóna accés al carrer de l'Oli mitjançant unes escales que finalitzen a l'interior del passadís. (C. de la Mosca, 3 - c. de l'Oli, 7)

Què fer a Bàscara

19 - Can Recasens

Edifici aïllat de planta rectangular, format per tres cossos adossats. L'habitatge està situat a la banda de llevant de la construcció i actualment està essent rehabilitada. Presenta la coberta de dues vessants a diferent nivell i està distribuït en planta baixa, pis i golfes, amb un porxo de nova construcció adossat a la façana principal i cobert amb una terrassa al pis. Les obertures són rectangulars i estan emmarcades amb carreus de pedra ben desbastats i les llindes planes. Destaca la finestra de la façana de llevant, amb la llinda gravada amb una creu i una data mig esborrada, atribuïda al segle XVIII.

20 - Molí nou de Calabuig

Molí fariner situat prop de riu Fluvià, construït a la fi del segle XIX (a la façana hi ha la data de 1891) adaptat des de 1987 com a casa de colònies. L'edifici principal té planta quadrada, amb una destacada torre central. Al costat de la casa hi ha una capella, dedicada a sant Nicolau. (Al nord del nucli urbà de poble de Calabuig, accés des de Les Roques)

21 - Can Costal

Edifici de planta rectangular, format per tres cossos adossats, amb les cobertes de teula de dues vessants i distribuïts en planta baixa i pis. L'edifici principal està situat a l'extrem de ponent del conjunt i presenta les obertures rectangulars. Les de la planta baixa estan emmarcades amb carreus de pedra desbastats, mentre que les del pis són bastides amb maons. Destaca el portal d'accés principal i les dues finestres laterals.

El cos central del conjunt, destinat a usos agrícoles, està disposat en perpendicular als altres dos i presenta una galeria al pis delimitada per una barana amb gelosia de recent construcció. L'últim edifici del conjunt, situat a l'extrem de llevant, presenta un gran portal d'arc rebaixat de maons i, al costat, un cobert rehabilitat.

22 - Mas Soler (Calabuig)

Masia situada al camí de Sant Miquel de Terrades, acuradament restaurada. Presenta portal adovellat i mostra a la façana diverses finestres de tradició gòtica. Se sap que entre els segles XV i XVII era propietat de la família Granollers. Al segle XVIII s'identifica com mas Milans i més avançat el segle com Mas Soler.

Molt a prop de la casa hi ha una capella amb absis semicircular d'origen incert (podria ser de factura moderna) molt restaurada. (Camí de Sant Nicolau, direcció Sant Miquel de Terrades)

23 - Mas Rei (Calabuig)

Masia coneguda antigament amb el nom de Can Xicola, cognom documentat des de l'any 1292 i que encara es manté durant el segle XV. L'edifici actual, ben restaurat, degué ser construït entre els segles XVI i XVII, segons es desprèn de les dates gravades a les llindes (1577, 1596 i 1611). La façana principal, on hi aboca la teulada, presenta un portal adovellat de punt rodó i diverses finestres emmarcades en pedra. (Crta. de Sant Miquel de Terrades, 2)

Què fer a Bàscara

24 - Orriols

El lloc d'Orriols és esmentat en un document de l'any 922. Constitueix un petit nucli situat a redós del castell i centrat per l'església romànica de Sant Genís, al voltant de la qual s'agrupa un conjunt de casetes de planta baixa i pis, la major part de les quals restaurades i ben conservades. En elles hi podem veure portals i finestres dels segles XVI al XVIII, tot plegat molt poc alterat pel pas del segle, fet que atorga un gran atractiu a la seva visita. (Ctra. GI-623, entre la N-II i Llampaiés)

24 - Castell d'Orriols

L'edifici del palau-castell té planta rectangular i s'articula al voltant d'un pati interior amb terrasses recolzades sobre grans cartel·les. La façana principal presenta portal adovellat de punt rodó i quatre grans finestrals renaixentistes amb frontons i testes esculpides damunt les llindes. Cal destacar també una gàrgola en forma d'animal fantàstic i les bases d'unes garites angulars. (Orriols, Carrer del castell, 2)

25 - Església de Sant Genís d'Orriols

Documentada des de l'any 1066, l'església d'Orriols és un edifici romànic, segurament construït al segle XII i ampliat cap al segle XVII amb l'afegitó de tres capelles laterals i el sobrealçat de la nau i l'absis, molt evident des de l'exterior. L'any 1861 es va modificar el frontis, el qual encara mostra la traça de l'antic campanar d'esppanya.

Webs consultades: <http://www.poblesdecatalunya.cat/>; <https://ca.wikipedia.org/>

Enllaç al mapa de punts d'interès:

<https://drive.google.com/open?id=14wA4I0gKOUSiPZh6QshtiVBI mBKVHTVG&usp=sharing>

